

Evaluatie - Pilot Burgertop Limburg

Leon Litjens, Michelle Schmahl

Versie 20-11-2019

Inleiding (1)

- > Op 25 oktober hebben een aantal deelnemers van Burgertoppanels en Statenleden de Pilot Burgertop geëvalueerd. Tijdens de evaluatie waren er ook toehoorders aanwezig vanuit de griffie en het organiserend comité Burgertop Limburg. De toehoorders hebben niet deelgenomen aan de evaluatie. Echter aan de toehoorders konden wel vragen worden gesteld door de deelnemers (Bijlage 1: namen deelnemers en toehoorders).
- > De rol van Viduro was om deze evaluatie te leiden (procesrol) en datgeen wat is opgehaald in de sessie te verwoorden. In de hierop volgende sheets treft u dan ook aan datgeen wat is opgehaald tijdens deze evaluatie. Deze evaluatie wordt aangeboden aan de Raad van Advies Burgertop Limburg die o.a. op basis van deze evaluatie een voorstel gaat doen aan de Provinciale Staten over op welke wijze het instrument 'Burgertop' in de Limburgse samenleving en politiek een plek krijgt als een instrument om te komen tot democratische vernieuwing.

Inleiding (2)

- > Het initiële programma voor de evaluatie was het volgende:
 1. Kennismaking en toelichting werkwijze
 2. Presentatie enquêteresultaten Pilot Burgertop Limburg - Martijn Hulsen
 3. Sterkte-zwakte analyse Pilot Burgertop Limburg
 4. Pauze
 5. Discussie: wel of niet inzetten Burgertop in de toekomst
 6. Pauze
 7. Ambitie & doelen formuleren
 8. Wrap-up & borrel
 9. Einde

- > Bij punt 5 van de agenda ontstonden de volgende vragen:
 - > “Wat zijn de criteria van de Burgertop?”
 - > “Wanneer is een Burgertop geslaagd?”

Inleiding (3)

- > Door de deelnemers is, gezien de relevantie van die twee vragen (zie vorige sheet), toen besloten om deze vragen te beantwoorden en vervolgens de Kritische Succesfactoren voor een Burgertop te bepalen. Het wel/niet inzetten van de Burgertop (agendapunt 5) in de toekomst alsmede het bepalen van de ambitie en de doelen (agendapunt 6) zijn daardoor niet aan de orde gekomen.
- > Mocht besloten worden om de Burgertop Limburg in te gaan zetten dan zou datgeen wat in de evaluatie is opgehaald de basis kunnen zijn voor verdere visie- en strategievorming.

2. Presentatie enquêteresultaten Pilot Burgertop Limburg 2018

De resultaten van de enquête Burgertop Limburg worden in separate rapportage verwoord en zijn geen onderdeel van deze rapportage.

3. Sterkte-zwakte analyse Pilot viduro business | marketing | communicatie

Burgertop Limburg (1)

Elke deelnemer heeft drie sterktes en drie zwaktes benoemt en gepresenteerd aan de groep. Soortgelijke sterktes en zwaktes zijn geclusterd. De deelnemers hebben per cluster punten gegeven waardoor de geclusterde sterktes en zwaktes konden worden gerangschikt. In bijlage 2 treft u per cluster de bijbehorende post-its aan. Hieronder treft u de clusters aan. Tussen haakjes staat aangegeven hoeveel stemmen er zijn uitgebracht per cluster:

Sterkte (op volgorde van belangrijkheid):

1. Het starten van bestuurlijke vernieuwing (6 stemmen);
2. Samen praten, optrekken en kruisbestuiving (6 stemmen);
3. Diverse clusters met 2 stemmen:
 1. Facilitering;
 2. Teamvorming gedurende het proces;
 3. Het proces loopt door.

3. Sterkte-zwakte analyse Pilot viduro business | marketing | communicatie

Burgertop Limburg (2)

4. Diverse clusters met 1 stem:
 1. Limburg positief in beeld;
 2. Communicatie (off- en online);
 3. Grondige proces en betrokkenheid deelnemers;
 4. Start vraag: wat zou u doen als u de baas van Limburg zou zijn?;
 5. Betrokkenheid vanuit Staten;
 6. Ruimte voor eigen invulling per onderwerp.

3. Sterkte-zwakte analyse Pilot Burgertop Limburg (3)

Zwakte (op volgorde van belangrijkheid):

1. Managen verwachtingen (10 stemmen);
2. Representativiteit (7 stemmen);
3. Niet gevraagd naar wat burgers NIET meer willen (3 stemmen);
4. Proces en facilitaire zaken (3 stemmen);
5. Diverse clusters met 1 stem:
 1. Waak dat partijen die via reguliere kanalen hun gelijk niet krijgen de Burgertop gaan kapen;
 2. Relatie met andere overheden (Rijk-gemeente): hoe wordt omgegaan met zaken die niet op het bordje Provincie liggen?;

3. Sterkte-zwakte analyse Pilot Burgertop Limburg (4)

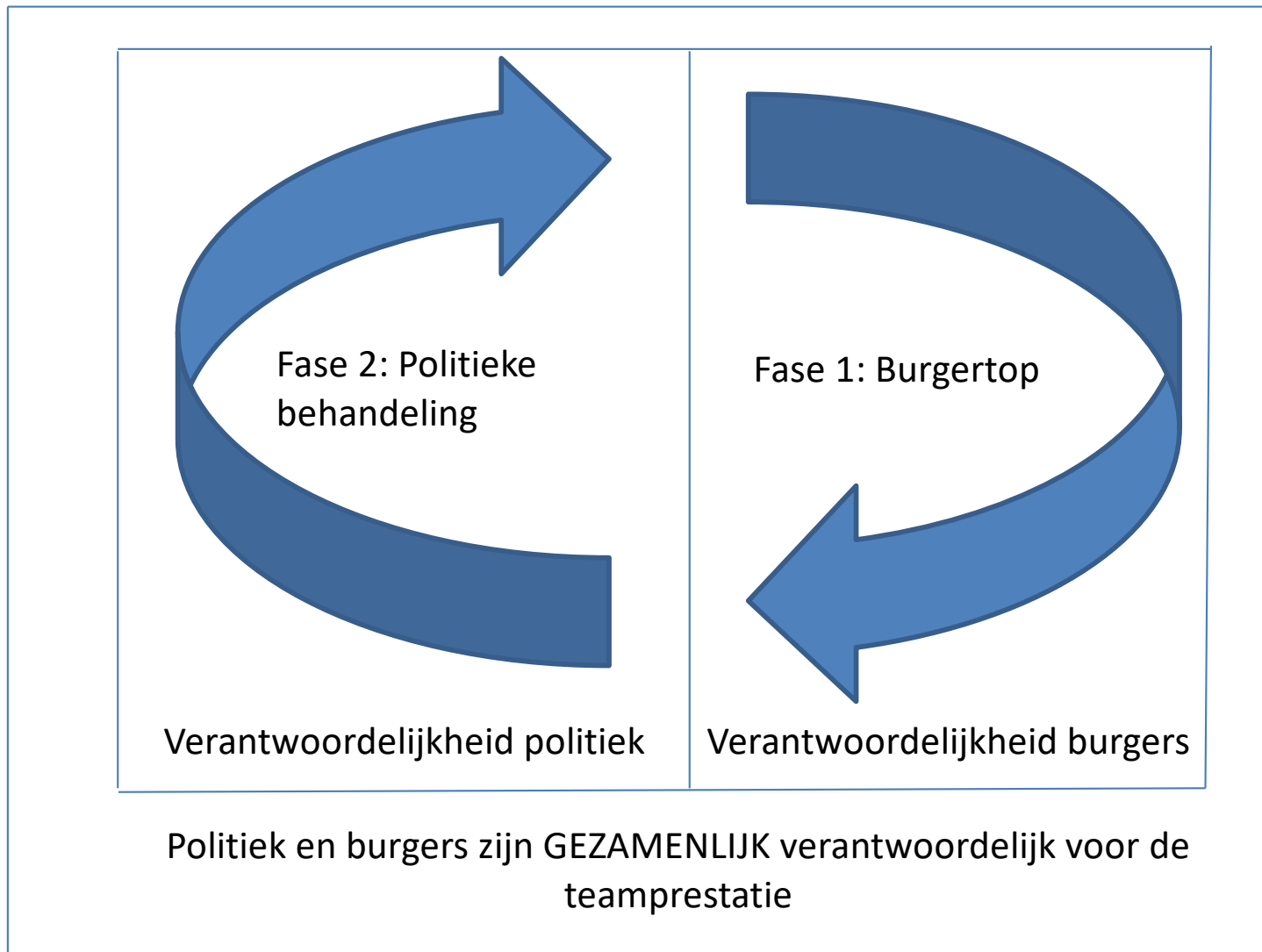
4. Te weinig mogelijkheden om deskundige (inclusief politiek) te raadplegen;
5. Te weinig betrokkenheid van Statenleden bij Pilot;
6. De burger erbij betrekken i.p.v. centraal stellen;
7. Nog geen concrete resultaten: politiek heeft nog geen besluit genomen over de adviezen;
8. Geeft geen/weinig invloed op bestaande politieke processen.

Wat is een Burgertop? (1)

Metafoor die tijdens de sessie naar voren werd gebracht:

Burgertop is een estafette race waarbij elke loper een eigen verantwoordelijkheid heeft maar waarbij het succes bepaalt wordt door de samenwerking van de leden van het estafette-team (= teamprestatie)

Wat is een Burgertop? (2)

Wat is een Burgertop? (3)

- > Burgers zijn primair verantwoordelijk voor fase 1 Burgertop;
- > Onafhankelijkheid in deze fase is een randvoorwaarde;
- > Fase 1 kenmerkt zich door 3 fases:
 - Publieke raadpleging;
 - Fysieke burgertop;
 - Burgertoppanels.

Wat is een Burgertop? (4)

- > Politiek is verantwoordelijk voor fase 2: de politieke besluitvorming;
- > Een succesvolle Burgertop is derhalve een teamprestatie en derhalve zijn zowel burgers als de politiek **GEZAMENLIJK** verantwoordelijk voor de prestatie van het team;

Wat is een Burgertop? (5)

- > Burgertop moet gaan over vraagstukken op Limburgse schaal:

- > Indien er vraagstukken aan de orde komen die des gemeente/Rijk zijn dan:
 - Overdracht naar gemeente/Rijk;
 - Experimenteren: nadenken over niet-traditionele oplossingen/aanpak.

Overdracht en experimenteren: het hoe, het wat en onder welke voorwaarden, dient nader uitgewerkt te worden.

Nu focus leggen op het goed borgen van de Burgertop zodat je op basis van dat fundament de volgende stap kunt zetten.

Wanneer is een Burgertop geslaagd? (1)

- > **Burgers:**
 - > **Indien alle adviezen worden uitgevoerd*;**
 - *: Indien adviezen niet tot uitvoering komen dan dient dit goed beargumenteerd te worden en moet men niet een halfslachtig antwoord krijgen of met een kluitje in het riet te worden gestuurd.
 - > **Indien er serieus, oprecht en met een open houding geluisterd wordt;**
 - > **Indien de burgers:**
 - betrokken worden;
 - serieus genomen worden;
 - meegenomen worden in het totaal proces (t/m fase 2).

Wanneer is een Burgertop geslaagd? (2)

- > Staten:
 - > Elkaar respecteren in rollen en verantwoordelijkheden: belangenafweging en de daarop volgende politieke besluitvorming is een verantwoordelijkheid van de Staten;
 - > Een goed verlopen proces;
 - > Adviezen dienen een groot en breed draagvlak te hebben;

Wanneer is een Burgertop geslaagd? (3)

- › Vertegenwoordiging dient representatief te zijn (qua leeftijd, gender, sociale klasse, geloofsovertuiging, herkomst etc.);
- › Voorstellen moeten serieus worden omarmt;
- › Primaire houding naar de adviezen van burgertoppanels dient er te zijn van ‘omarmen’;
- › Eigenaarschap: per fractie en per advies.

Kritische succesfactoren Burgertop (1)

- > Nu bepaalt is "Wat een Burgertop is" en "Wanneer een Burgertop geslaagd is" hebben de deelnemers met elkaar gesproken over wat de kritische succesfactoren zijn. Die bepalen of een Burgertop een succes wordt. Bij de uitwerking van de kritische succesfactoren zijn de eerder opgestelde sterktes en zwaktes meegenomen.

Kritische succesfactoren Burgertop (2)

- > Definieer aan de voorkant met elkaar (burgers-politiek) een gezamenlijk vertrekpunt (= verwachtingen-management):
 - > Verwachtingen;
 - > Rollen;
 - > Verantwoordelijkheden;
 - > Kaders;
 - > Proces (m.n. hoe zitten politieke besluitvormingsprocessen in elkaar);
 - > Overdracht (in estafette-termen: hoe en wanneer draag je het stokje over?)

Kritische succesfactoren Burgertop (3)

- > Overdracht van het stokje is niet statisch. Ga bij overdracht met elkaar in gesprek en verdiep je in elkaar zodat beelden en verwachtingen over en weer helder zijn.
Suggestie:
 - > Hou bij overdracht een ronde tafelgesprek tussen politiek en burger → het samen praten en gebruik maken van elkaars inzichten/expertise heeft grote waarde (= kruisbestuiving);
 - > De ceremoniële overdracht van burgers naar politiek is van belang omdat daarmee waardering voor inzet tot uiting wordt gebracht;

Kritische succesfactoren Burgertop (4)

- > Communiceer je successen in- en extern: vier je successen! Hierdoor ontstaat er een positieve flow zowel bij burgers als politiek om (te blijven) deel te nemen;
- > Over en weer (burgers-politiek): informeer elkaar waar je staat in het proces alsmede hoe het vervolgproces eruit ziet (= verwachtingenmanagement);
- > Burgertop: het instrument werkt twee kanten uit. Burgers geven adviezen aan de politiek. Maar de politiek mag bij bepaalde vraagstukken ook de burgers actief om input vragen bij bepaalde vraagstukken die zich daar voor lenen c.q. waar men een verdieping wil;

Kritische succesfactoren Burgertop (5)

- > De taal van burgers en politiek verschilt: indien adviezen van de burgertop vertaald worden in politieke voorstellen zorg er dan voor dat deze voor de burgers herkenbaar blijven;
- > De Burgertop Limburg is innovatief en een middel om te komen tot democratische vernieuwing. Vandaar: creëer met elkaar ‘experimenteerruimte’ om die vernieuwing tot wasdom te laten komen i.p.v. dood te slaan in kaders en procedures;

Kritische succesfactoren Burgertop (6)

- > Elk vraagstuk heeft zijn eigen merites. Dus accepteer dat er verschillende snelheden en vormen zijn (= verwachtingsmanagement);
- > Een Burgertop is een continue proces. Dit betekent ook continue blijven werven van deelnemers. Zet hierbij in op allerlei communicatiemogelijkheden (traditionele maar ook nieuwe kanalen). Representativiteit is hierbij een belangrijke randvoorwaarde;

Kritische succesfactoren Burgertop (7)

- > Juiste ondersteuning is van belang:
 - > Proces-ondersteuning:
 - Niet op inhoud maar focus op proces (= regie);
 - Regie op richting;
 - Niet alles in Maastricht;
 - Faciliterend.
 - > Mogelijkheid creëren dat deskundige kunnen worden ingeschakeld (kan ook de politiek zijn);
 - > In kader van representativiteit is het van belang dat:
 - Er rekening gehouden wordt dat veel burgers overdag werken;
 - De onkostenvergoeding zodanig is dat iedereen kan deelnemen.

Bijlage 1: deelnemers en toehoorders (1)

Deelnemers:

	Politiek	Partij
1	Delano Lankhorst	Lokaal Limburg
2	Marcel Thewissen	FvD
3	Jasper Kuntzelaers	PvdA
4	Karin Straus	VVD
5	Marlou Absil	CDA
6	Leon Vaessen	D66
7	René Claassen	PVV
8	Roger Ernst	PVV
	Burgertoppanelleden	Panel
9	Myriam Cuypers	Digitale sprong
10	Guus van Egdom	De nieuwe overheid
11	Tom Meevissen	Milieubewust ondernemen
12	Frans Hölsgens	Kwaliteit van leven
13	Chantal Jacobs	Veiligheid
14	Ine Helwig	Werkgelegenheid

Bijlage 1: deelnemers en toehoorders (2)

Toehoorders:

- > Jacqueline de Groot - Griffie provincie Limburg
- > Martijn Hulsen - Organiserend Comité Burgertop Limburg

Bijlage 2: Post-its - Sterkte (1)

1. Het starten van bestuurlijke vernieuwing

1. Initiatief 'ansich': burgers betrekken, democratische vernieuwing
2. Kans op nieuwe ideeën
3. Informatie/communicatie mogelijkheid
4. Probeer te betrekken van zoveel mogelijk mensen
5. Meer betrokkenheid
6. Burgerparticipatie
7. Hoog op de politieke agenda
8. Het toont aan dat ook in tijden van polarisatie dialoog kan plaats vinden. Niet alleen tussen burgers en politiek maar ook tussen burgers onderling
9. Bedankt team. Een kans op zich.
10. Van buiten naar binnen halen van voorstellen
11. Provincie opent de deur voor de burger die (als hij wil) nu zijn inbreng naar voren kan brengen
12. Dat er een Burgertop is
13. Vernieuwing met wetenschap dat eindpunt onduidelijk is
14. Er gebeurt iets.

Bijlage 2: Post-its - Sterkte (2)

2. Samen praten, optrekken en kruisbestuiving:

1. Meer kruisbestuiving; breedste zin
2. Goed dat burgers en politiek samenkomen
3. Wanneer burgers participeren wederzijds luisteren en samenwerken
4. Inzichtelijk krijgen wat de burger beweegt qua betrokkenheid
5. Burgers gelijkwaardig stellen; faciliteren in tijd/vergoeding voor hun inbreng; Burger: is zijn eigen tijd en moet vrij nemen. Betrokken professionals (politici, consultants etc.) krijgen ook betaald

3. Facilitering:

1. Begeleiding door trainee
2. Goede begeleiding trainees
3. Facilitering die geboden wordt

Bijlage 2: Post-its - Sterkte (3)

4. Teamvorming gedurende het proces:

1. Gedurende het proces een goed team geworden
2. Binnen de panels komen interessante samenwerking tot stand die leiden tot adviezen; laat de samenwerking niet verdampen

5. Het proces loopt door:

1. Het proces loopt door

6. Limburg positief in beeld:

1. Zichtbaarheid van het 'merk' Limburg in de samenleving
2. Limburg positief in beeld; goed voor imago/branding van de politiek

7. Communicatie (off- en online):

1. Zowel offline als online communiceren en contact onderhouden

Bijlage 2: Post-its - Sterkte (4)

8. Grondige proces en betrokkenheid deelnemers:

1. Grondig proces van de pilot en de betrokkenheid van de deelnemers

9. Start vraag: wat zou u doen als u baas van Limburg zou zijn?:

1. “Wat zou u doen als u de baas van Limburg zou zijn” -> mooie open vraag met duidelijke verwachting

10. Betrokkenheid vanuit Staten:

1. De steun vanuit PS (dwars door fracties heen); steun van de Provincie
2. De betrokkenheid van PS

11. Ruimte voor eigen invulling per onderwerp:

1. Ruime bewegingsmogelijkheden binnen onderwerp

Bijlage 2: Post-its - Zwaktes (5)

1. Managen verwachtingen:

1. Communicatie met betrokkenen t.a.v. processen en resultaten + besluitvorming i.r.t. betrokkenheid + succes
2. Verwachtingen zijn te gering gemanaged m.b.t. welk resultaat er verwacht mag worden
3. Duidelijker vervolgtraject (mee voortborduren)
4. Gevolgen doorkruisen parlementaire vertegenwoordiging?
5. Verwachtingen/mandaat van burgerpanelleden versus de bestuurlijke realiteit (alle belangen afwegen)
6. Demotivatie
7. Communicatie over hoe processen lopen en zaken worden opgepakt
8. Externe communicatie -> juist doen naar niet deelnemers

Bijlage 2: Post-its - Zwaktes (6)

2. Representativiteit:

1. Spreekt een selecte groep burgers aan
2. Representativiteit onduidelijk
3. Grotere diversiteit nodig -> representatiever beeld (Jong - oud; geografie; etnische afkomst)
4. Respons van jongeren
5. Jongeren ondervertegenwoordigd
6. Te weinig jongeren en minderheden
7. Communicatie: hoe bereik ik nog een grotere doelgroep
8. Bereiken diversiteit (breedste zin). Mix: mantelzorg, leeftijd, multi-culti

3. Niet gevraagd naar wat burgers NIET meer willen:

1. Gemiste kans om burgers te vragen wat ze niet (meer) willen
2. Gericht op wat men mist en extra wilt -> niet op wat men mist en extra wilt

Bijlage 2: Post-its - Zwaktes (7)

4. Proces en facilitaire zaken:

1. Afspreken van tijd bijeenkomsten: onder werktijd; doordeeweeks/weekend; overdag/'s-avonds
2. Flexibiliteit van het proces/tijdsplanning
3. Erg centraal
4. Te weinig tijd voor verdieping, hogere onkostenvergoeding had meer mensen gemotiveerd
5. Te weinig structuur en procesbegeleiding

5. Waak dat partijen die via reguliere kanalen hun gelijk niet krijgen de Burgertop gaan kapen:

1. Teveel usual suspects

6. Relatie met andere overheden (Rijk-gemeente): hoe wordt omgegaan met zaken die niet op bordje Provincie liggen?:

1. Relatie met andere overheden/processen van burgerparticipatie
2. Terugkoppeling c.q. betrekken van gemeente

Bijlage 2: Post-its - Zwaktes (8)

- 7. Te weinig mogelijkheden om deskundige (inclusief politiek) te raadplegen:**
 1. Meer mogelijkheden om contacten te leggen met deskundigen
- 8. Te weinig betrokkenheid van Statenleden bij Pilot:**
 1. Alle Statenleden zouden betrokken luisteraars moeten zijn omdat het een instrument is van PS
- 9. De burger erbij betrekken i.p.v. centraal stellen:**
 1. De burger erbij betrekken i.p.v. centraal stellen. Meer (inhoudelijk) betrokken blijven. Niet het stokje overgeven maar in de 'groep' mee blijven doen. We verdwijnen nu uit zicht.
- 10. Nog geen concrete resultaten: politiek heeft nog geen besluit genomen over de adviezen**
 1. Heeft nog niet tot uitkomst geleid die mensen in omgeving, portemonnee en vrijheid voelen
 2. Nog geen concrete resultaten n.a.v. de adviezen. Wanneer uitkomst 'Ja-Nee'-antwoord: wil ik dan wel meedoen aan zo'n proces?. Nu accent op proces en niet op resultaat. Als het verwachtingspatroon niet klopt: wat zijn mogelijkheden om die wel te vervullen?
- 11. Geeft geen/weinig invloed op bestaande politieke processen:**
 1. Geeft geen/weinig invloed op bestaande politieke processen:

viduro

business | marketing | communicatie